

ประวัติวัดพระนอนพุทธไสยาสน์

ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โดย นายบุญชุม มีรัตน์

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนอนุบาลไทยรัฐวิทยา ๕ (วัดตลิ่งต่ำ)

ประวัติวัดพระนอนพุทธไสยาสน์

วัดพระนอนพุทธไสยาสน์ เป็นวัดอีกวัดหนึ่งในบริเวณเดียวกับวัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระยืน-พุทธบาทยุคล ที่กล่าวกันเป็นตำนานว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เคยเสด็จมากระทำพุทธกิจและอิริยาบถทั้งสาม คือประทับนั่งที่พระแท่นศิลาอาสน์ ประทับยืนที่พระยืนพุทธบาทยุคล และประทับนอนที่พระนอนพุทธไสยาสน์

วัดพระนอนพุทธไสยาสน์ ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งขี้ อำเภอลำดวน จังหวัดอุตรดิตถ์ บริเวณใกล้กันกับวัดพระแท่นศิลาอาสน์ และพระยืนพุทธบาทยุคล แต่อยู่บนเนินเขาคนละลูก โดยมีถนนบรมอาสน์ (ทางหลวงหมายเลข 102 อุตรดิตถ์-ศรีสะเกษ) คั่นอยู่ตรงกลาง ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างสะพานลอยเดินข้ามเชื่อมกันกับวัดพระยืนพุทธบาทยุคลไว้แล้ว

ภายในวัดพระนอนพุทธไสยาสน์ มีวิหารจัตุรมุขหลังหนึ่ง ภายในประดิษฐานแท่นศิลาขนาดใหญ่ที่กล่าวกันว่า เป็นพระแท่นที่ประทับนอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมื่อครั้งเสด็จกระทำพุทธกิจที่เมืองกัมโพชนครแห่งนี้

ตำนานการสร้างวัดพระนอนพุทธไสยาสน์นี้ เชื่อกันว่าได้ทำการก่อสร้างขึ้นในคราวเดียวกันกับเมื่อครั้งที่เจ้าธรรมกุมารผู้ครองเมืองกัมโพชนคร สร้างพระแท่นศิลาอาสน์ และพระยืนพุทธบาทยุคล

นายวิบูลย์ บุณนารมย์ ได้ค้นคว้าประวัติโดยอ้างอิงข้อเรียบเรียงของพระมหาเวว อติตเจ้าอาวาสวัดพระยืนพุทธบาทยุคล (ก่อน พ.ศ.2500) กล่าวถึงวัดพระนอนพุทธไสยาสน์ว่า “.....สถานที่ประทับไสยาสน์ (นอน) ของพระองค์ ซึ่งปรากฏอยู่บนเนินเขาอีกแห่งหนึ่งต่างหาก ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของวัดพระยืนฯ บนเนินเขาแห่งนี้เล่ากันว่า แต่เดิมมีวัดเก่าแก่อยู่วัดหนึ่งเหมือนกันชื่อว่า “วัดพระนอน” ต่อมาได้กลายเป็นวัดร้างไปนานแล้ว แต่จะมีวัดหรือกลายเป็นวัดร้างไปตั้งแต่เมื่อไรนั้น ไม่มีผู้ใดยืนยันได้ เพียงแต่สันนิษฐานสาเหตุที่เป็นวัดขึ้นมดังกล่าว ก็คงเชื่อกันตามคำบอกเล่าสืบต่อกันมาเพียงว่าพระพุทธเจ้าได้เคยเสด็จไปทรงประทับนอน ณ สถานที่แห่งนั้น แล้วต่อมาจึงได้สร้างวัดขึ้นเรียกกันว่าวัดพระนอน และได้กลายเป็นวัดร้างไปอย่างไม่มีซากสิ่งใดเหลือไว้ให้เห็นเลย นอกจากแท่นที่เชื่อกันว่าพระองค์ได้มาประทับนอนไว้เท่านั้น.....”

พระครูสถิตพุทธคุณ อติตเจ้าอาวาสวัดพระยืนพุทธบาทยุคลรูปต่อมา ได้ร่วมกับประชาชนผู้เลื่อมใสศรัทธาได้พากันจัดสร้างเป็นวัดขึ้นใหม่ ณ สถานที่บนเนินเขาแห่งวัดร้างเดิมนั้น พร้อมกับบูรณะพระแท่นที่ประทับนอน โดยก่อสร้างเป็นบุษบกสวมแทนของเดิมขนาดยาวประมาณ 8 ศอก มีลวดลายงดงามมาก พร้อมกับสร้างวิหารจัตุรมุขครอบพระแท่นนั้นไว้อีกชั้นหนึ่ง เรียกชื่อตามเดิมว่า “วัดพระนอนพุทธไสยาสน์”

Phra Non Phutthasaiyas

Phra Non Phutthasaiyas is the third temple near the area to Phra Thaen Sila Asana and Phra Yuen Phutthabat Yukhon. It's located on another small hill opposite Wat Phra Yuen Phutthabat Yukhon with the long bridge cross Bo-rom-ma-asana road.

Beside Bo-rom-ma-asana road, we can climb up by the long Naga stair. On the top there is a Viharn with 4 front doors that we call Ja-tu-ra-mook.

Inside the Viharn is a big pedestal. People believe that Buddha has been and slept here.

It is believed that King Dhammakumarn built Phra Non Phutthasaiyas at the same period of Phra Thaen Sila Asana and Phra Yuen Phutthabat Yukhon. It means that in the Buddha's life time more than 2,500 years ago, Buddha has been to this area and sat on the pedestal at Phra Thaen Sila Asana, stood and made footprint at Phra Yuen Phutthabat Yukhon and laid down or slept on this pedestal at Phra Non Phutthasaiyas.

By the same time [on the third full moon week after Loy Krathong] the big festival is celebrated. Many people come and pay respect to the pedestal and Buddha image here.

**Bunchum Meerat
Thairatwittaya 5 School
Lablae Uttaradit**

บรรณานุกรม

กองพุทธศาสนิกเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2551). พระแท่นศิลาอาสน์.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542. (2543). วัฒนธรรม

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดอุตรดิตถ์.

กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา.

กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา.

ททท.สำนักงานภาคเหนือ เขต 3 (พิษณุโลก). (2548). อุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์ : กองผลิต

อุปกรณ์โฆษณา ฝ่ายบริการการตลาด.

พระครูถาวรธรรมโกวิท. (2552). ประวัติวัดพระแท่นศิลาอาสน์ พระอารามหลวง. อุตรดิตถ์ :

ฟือออฟเซ็ทอาร์ท (ป.การพิมพ์).

วัดพระแท่นศิลาอาสน์. (2539). งานพระราชทานเพลิงศพพระครูพุทธมัญญารักษ์

(พระมหาถนอม ฐมมคุตโต). (เอกสารเผยแพร่). อุตรดิตถ์ : ม.ป.ท.

วิบูลย์ บุรณารมย์. (2551). ตำนานเมืองอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์ : ฟือออฟเซ็ทอาร์ท (ป.การพิมพ์).

วิบูลย์ บุรณารมย์. (ม.ป.ป.). วัดพระยืนพุทธบาทยุคล วัดพระนอนพุทธไสยาสน์ พระแท่นศิลา-

อาสน์ พระบรมธาตุ. อุตรดิตถ์ : วิบูลย์การพิมพ์.